

Vår kontakt:

Mathias Lindqvist
Telefon 010-449 62 79
mathias.lindqvist@skanska.se
Skanska Sverige AB, stab Juridik

Remissvar

Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.sem.rattssekreteriatet@regeringskansliet.selinn.akesson@regeringskansliet.se

Svar på remiss M2021/00207. Miljödepartementets promemoria "Ordning och reda på avfallet"

Inledning

Skanska är ett av världens ledande bygg- och projektutvecklingsföretag verksamt i Sverige, övriga Norden, Europa och USA. I Sverige är Skanskas verksamhet indelad i fyra affärsområden; Byggverksamhet, Bostadsutveckling, Kommersiell utveckling och Infrastrukturutveckling. Antalet anställda i Sverige uppgår till cirka 9000 personer. Omsättningen i den svenska verksamheten uppgick 2020 till cirka 42 miljarder kronor.

Skanskas ambition är att bygga ett bättre samhälle. Lägre klimatpåverkan och bättre nyttjande av material genom bland annat cirkulära materialflöden är viktiga delar i detta arbete. En betydande del av Skanskas verksamhet består i just hantering, återanvändning och återvinning av material för bygg- och anläggningsindustrin. För Skanska är ett tydligt regelverk och en förutsägbar rättstillämpning beträffande möjligheterna att på ett tydligt och enkelt sätt kunna cirkulera entreprenadberg, betong, asfalt, schaktmassor och liknande material en förutsättning för den fortsatta utvecklingen av en cirkulär ekonomi.

Mot denna bakgrund och i egenskap av remissinstans inkommer Skanska Sverige AB tillsammans med dotterbolaget Skanska Industrial Solutions AB (gemensamt "Skanska") med svar på rubricerad promemoria (nedan kallad "Förslaget"). Skanskas specifika synpunkter följer dispositionen i aktuell promemoria (sid. 5-18). Svaret inleds med en sammanfattning samt Skanskas förslag till revidering av vissa författningsförslag (sid. 2-5).

Nu aktuell remiss och Skanskas svar på densamma, ska ses i ljuset av de andra remisser, utredningar och övriga arbeten som pågår vad gäller olika materialslag och hur de ska hanteras inom ramen för ett regelverk under förändring, bl.a:

- Naturvårdsverkets remiss angående centrala begrepp vid hantering av massor (remissvar senast 2021-05-30);
- Miljödepartementet. Remiss M2021/00596 *Ett förbättrat genomförande av MKB-direktivet* (remissvar senast 2021-06-11);
- Miljödepartementet. M2021-01-28. Uppdrag till Naturvårdsverket att utreda hantering av schaktmassor och annat naturligt förekommande material som kan användas för anläggningsändamål.

Skanskas remissvar ska också ses i ljuset av att de materialslag som hanteras i Skanskas verksamhet och som berörs av författningsförslagen i nu aktuell remiss i stort är att hänföra till materialen berg (väsentligen i form av s.k. entreprenadberg¹), jord, betong och asfalt.

Förkortningar

I detta remissvar används följande förkortningar:

MB	Miljöbalken (1998:808)
AVF	Avfallsförordning (2020:614)
MPF	Miljöprövningsförordning (2013:251)
FDA	Förordning (2001:512) om deponering av avfall
FMH	Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Skanskas synpunkter

Skanskas inställning

Skanska motsätter sig i huvudsak de förslag till författningsändringar som framförs i Förslaget och avråder respektive tillstyrker implementering enligt följande:

Skanska avråder från att föreslagna ändringar i 29 kap. 9 § MB, 29 kap. 40-41 §§, 48 §, 49 § 1 §§ MPF, 4 kap. 14 a § AVF och 5 kap. 18 § implementeras. Om ändringarna implementeras, måste lagrummen i vart fall revideras i enlighet med Skanskas förslag.

Skanska avråder från att föreslagna ändringar i 26 kap. 10 a § MB, 1 kap. 15 § AVF, 29 kap. 22 §, 42-43 §§, 69-70 §§ MPF, 4 § FDA, 25 d § FHM, 27 a § FMH om lagrummen inte kompletteras med vägledning, i vart fall i den omfattning som Skanska framför.

Skanska instämmer i att föreslagna ändringar i 26 kap. 2 § MB, 29 kap. 1- 2 §§, 32-33 §§ samt 49 § 2 MPF implementeras.

Sammanfattning

Skanska motsätter sig i huvudsak förslagen till författningsändringar enligt följande:

- Flertalet av de föreslagna författningsändringarna behöver revideras alternativt kompletteras med relativt omfattande vägledning om de överhuvudtaget ska implementeras. Samtidigt är ändringarna tänkta att träda i kraft redan två veckor efter remisstidens utgång. Det är en anmärkningsvärt kort tid, som inte ger utrymme för regeringens genomgång, analys och revidering. Den korta tiden skickar en tydlig signal om att regeringen inte är intresserad av en dialog kring aktuella förändringar, trots att förslagen bedöms försvåra cirkuleringen av material

¹ Med entreprenadberg menas normalt sådant berg som uppkommer vid väg- eller tunnelarbeten, byggnation av bergum, bergschakt och liknande arbeten.

för seriösa aktörer samtidigt som de inte heller främjar en effektiv användning av avfall som resurs. Skanskas förslag till revidering av vissa förslag till författningsändringar finns sammanfattade nedan.

- Det är en olycklig och oönskad konsekvens av Förslaget att idag anmälningsskyldiga verksamheter, vilka hanterar materialåtervinning för bygg- och anläggningsändamål, i högre grad kommer att omfattas av tillståndsskyldighet. Detta gäller bl.a. för krossning av obegränsade mängder berg klassificerat som avfall, vilket förutom i mängd kommer att begränsas i tid till två år enligt förslaget till ny 29 kap. 41 § 2 MPF. Därefter inträder tillståndsskyldighet. Någon tidsbegränsning för i mängd obegränsad krossning av berg klassificerat som avfall finns inte föreskrivet i 29 kap. 41 § MPF idag. En ökad tillståndsskyldighet, som är förenat med såväl högre kostnader för den sökande som ökad belastning hos prövningsmyndigheter och längre handläggningstider jämfört med anmälningsskylden, riskerar leda till att verksamhetsutövare avstår från att upprätta och driva för samhället behövliga cirkulationsanläggningar (materialterminaler) i anslutning till större infrastrukturprojekt. Det i sig riskerar att leda till bl.a. ökade transportmängder och, följaktligen, en ökad belastning på människors hälsa och miljö.
- Föreslagna ändringar i 29 kap. 41 § och 49 § MPF är inte harmoniserade. Dessutom motverkar förslagen en effektiv användning av avfallsklassificerat berg, betong och asfalt som resurs genom att begränsa den hantering som kan ske under en anmälan till allt för låga mängder. T.ex. innebär föreslagna ändringar att betong- och asfaltstillverkare skulle behöva tillståndspröva sina anläggningar om man genom krossning m.m. vill återvinna mer än 10 000 ton avfallsklassificerad betong eller asfalt per år. Skanska föreslår därför att anmälningsskyldigheten i 29 kap. 41 § MPF i vart fall utökas till att omfatta upp till 100 000 ton berg, 30 000 ton betong samt 100 000 ton asfalt per år. Skanskas förslag till revidering av aktuella författningsändringar finns nedan.
- Skanska ser en risk att undantaget som föreslås i bl.a. 1 kap. 15 § AVF och 4 § FDA i kombination med allt för långtgående begränsningar i 29 kap. 41 § och 49 § MPF skulle kunna driva utvecklingen mot en ökad kvittblivning av massor inom projekt. Förslaget riskerar med andra ord att sammantaget medföra en situation där det skulle kunna anses vara lättare att lämna massor i t.ex. ett vägområde istället för att försöka hitta avsättning för materialet hos en anmäld eller tillståndsgiven avfallsanläggning. Det kan i sig minska tillgången till kvalitativa överskottsmassor på marknaden. Det är Skanskas uppfattning att massor som har ett ekonomiskt värde måste kunna nyttiggöras i samhället, d.v.s. utanför projektet inom vilket det lossålls eller urschaktas. Detta samtidigt som det ska finnas möjlighet att hantera uppkomna massor inom projekt på ett effektivt sätt. Det får inte skapas ett system där dessa möjligheter hindras eller motverkas på bekostnad av varandra. Mot denna bakgrund är det av vikt att mängdbegränsningarna i 29 kap. 41 § och 49 § MPF i vart fall utökas i enlighet med Skanskas förslag nedan.
- Skanska instämmer i övrigt delvis i föreslagna författningsändringar i bl.a. 1 kap. 15 § AVF och 4 § FDA, men avråder samtidigt från implementering om ändringarna inte kompletteras med klargöranden och vägledning i enlighet med

vad som redovisas nedan. Ett införande av det aktuella undantaget i 15 kap. MB bör övervägas.

- Skanska instämmer med förslaget till ny 25 d § och 27 a § FMH under förutsättning att det mycket tydligt ges möjlighet för tillsynsmyndigheten att acceptera högre mängder i föreläggande om försiktighetsmått än vad som verksamhetsutövaren kan redovisa i samband med en anmälan om behandling av avfall. Detta eftersom det i många fall är svårt för verksamhetsutövaren att över tid kunna förutse vilka mängder av olika materialslag som kan uppkomma på marknaden i området och hur lång tid materialen kan behöva lagras innan behandling och innan det finns avsättning för dem på marknaden efter återvinning.
- Skanska anser att tanken med ekonomisk säkerhet för anmälningspliktiga verksamheter i grunden är god som ett verktyg för att försvåra för oseriösa aktörer. Skanska motsätter sig dock förslaget och avråder från implementering då det inte kan uteslutas att regeln utan tydlig vägledning kan medföra konkurrenspåverkande effekter. Det bör därför i vägledning bl.a. tydliggöras att statliga, kommunala bolag m.fl. i form av självständiga juridiska personer inte omfattas av undantaget i förslaget till ny 26 kap. 10 a § MB. Dessutom behöver en bestämmelse om ekonomisk säkerhet för anmälningspliktiga verksamheter vara förenad med en mycket tydligare vägledning också i andra frågor innan implementering kan ske.
- Skanska motsätter sig förslaget om sanktioner för överlämning av avfall till obehörig mottagare och avråder därför från implementering av den nya straffbestämmelsen i 29 kap. 9 § 15 MB eftersom förutsättningarna för en avfallslämnare att kunna kontrollera, bedöma och förstå en mottagares tillstånd eller anmälan är för bristfälliga. Vidare måste det genom vägledning klargöras vad avfallslämnaren faktiskt har att kontrollera för att undvika straffansvar. Med hänsyn till det senare anser Skanska att författningsförslaget till ny 5 kap. 18 § AVF är olämpligt formulerat samt att nödvändig vägledning saknas.
- Avslutningsvis vill Skanska framhålla att det finns en problematik sedan lång tid tillbaka i att det offentliga inställning, främst företrädd av Naturvårdsverket, förefaller vara att minska avfallsmängderna i samhället genom att i så hög grad som möjligt klassificera materialslag som avfall redan från början. Denna inställning manifesteras tyvärr i Förslaget. Enligt Skanskas mening borde istället arbetet mot en cirkulär ekonomi inriktas på att i så hög grad som möjligt hålla materialslag utanför avfallsregelverket genom att se materialslag med ingen eller liten miljö- och hälsopåverkan som produkter, inte avfall. Sådana materialslag, t.ex. jord och entreprenadberg, är enligt Skanskas mening lika säkra att hantera som produkter under produktlagstiftningen.
- På samma tema finns det ytterligare ett grundläggande problem i Förslaget. Problemet är att vissa materialslag som inte bör klassificeras som avfall ändå gör det. Det gäller t.ex. jord, berg, icke-förorenad jord och icke-förorenat naturligt material som schaktas ur i samband med bygg- och anläggningsarbeten. I Förslaget klassificeras dessa i hög grad icke-omgivningspåverkande materialslag som avfall *utan att* det i Förslaget redovisas ett resonemang som motiverar att det *alltid* finns ett kvittblivningsintresse avseende dem. Tvärtom finns det enligt

Skanskas mening i många fall inte ett kvittblivningsintresse för dessa materialslag. Denna grundläggande fråga förefaller ha glömts bort eller förbisetts i Förslaget.

Skanskas förslag till revideringar

För det fall föreslagna förordningsändringar ska implementeras måste i vart fall nedanstående bestämmelser revideras enligt följande (ändringar markerade i fet stil):

- i) I händelse av att förslaget till ny 29 kap. 41 § MPF skulle implementeras anser Skanska att första (1) punkten ska formuleras enligt följande:

*1. avfallet är berg, **betong**, jord eller **asfalt** och den tillförda mängden avfall i form av berg är **100 000 ton**, **betong 30 000 ton**, jord 30 000 ton och **asfalt 100 000 ton** per kalenderår.*

Se motivering till revideringen i avsnitt 5.1 nedan.

- ii) I händelse av att det skulle införas en tidsbegränsning i 29 kap. 41 § 2 MPF i enlighet med Förslaget, föreslår Skanska att begränsningen i vart fall bestäms till tre år. Skanska anser sålunda att punkten måste formuleras enligt följande:

*2. avfallet är berg eller icke-förorenad jord och behandlingen pågår under en period om högst **tre år**.*

Se motivering till revideringen i avsnitt 5.1 nedan.

- iii) I händelse av att det skulle implementeras en ny 29 kap. 49 § MPF, anser Skanska att också asfalt regleras särskilt i den första (1) punkten i lagrummet enligt följande:

*1. mer än 10 ton, men högst 30 000 ton betong, **asfalt**, icke-förorenad jord och annat icke-förorenat naturligt förekommande urschaktat material.*

Se motivering till revideringen i avsnitt 5.3 nedan.

Skanskas specifika synpunkter på Förslaget

Inledning

Syftet med avfallsregelverket är att främja en miljömässigt riktig hantering av avfallet för att undvika negativa konsekvenser för människors hälsa och miljön samt för att främja en effektiv användning av avfallet som en resurs enligt avfallshierarkin.

Förslaget ger ökade möjligheter för tillsynsmyndigheterna att ställa krav på hanteringen av avfallet, men kommer enligt Skanskas uppfattning inte främja en effektiv användning av avfall som resurs.

En cirkulär masshantering av massor som uppkommer vid bygg- och anläggningsarbeten förutsätter flera möjliga lösningar för omhändertagande och hantering av dessa. Samtliga beror starkt på olika förhållanden både tid och plats (geografi). Det är av stor vikt att

miljönyttan med regelsystemet analyseras eftersom det inte kan anses miljömässigt motiverat med en hantering enligt ovan som bidrar till obefintlig miljönytta i många fall. Det är snarare tvärtom att sådan hantering kan anses som miljöhämmande genom att inte bidra till att hushålla med de naturresurser det är fråga om.

Skanska understryker vikten av regelförenklingar, en ökad förutsägbarhet samt resursbesparingar eftersom det kommer att medföra konkurrens på lika villkor inom branschen. Genom dagens tillämpning av lagstiftningen kommer inte materialslag kunna återanvändas resurseffektivt eftersom de först tvingas in avfallsregelverket för att sedan kunna återvinnas och i vissa fall inte alls, då de efter kort tid faller in under deponibestämmelserna.

I stället för cirkularitets-hämmande regelförändringar efterfrågar Skanska en större tilltro från tillsyns- och prövningsmyndigheter gentemot branschen. De flesta aktörer vill göra rätt och är måna om att bidra med arbete mot en hållbar framtid för kommande generationer

Mot denna bakgrund motsätter sig Skanska i huvudsak framställda författningsförslag och avråder från implementering av flertalet författningsändringar eftersom förslagen inte bedöms underlätta för en cirkulär hantering av material i samhället.

Skanska redovisar nedan skälen till denna inställning avsnitt för avsnitt.

Avsnitt 4. Krav på att behandla avfallet när det inte är motiverat att fortsätta lagra det, s. 19-22

Skanska motsätter sig förslaget i nya 4 kap. 14 a § AVF och avråder från implementering baserat på följande.

När ett materialslag som är lämpligt för bygg- och anläggningsändamål anses vara ett avfall, så kan lagring av avfallet idag som längst ske under tre år. Återvinns inte det lagrade avfallet under denna tidsperiod, måste tillstånd för deponi sökas och reglerna om avfallsskatt kan bli tillämpliga. Det är emellertid inte alltid som utbudet av olika materialslag sammanfaller med efterfrågan utifrån de projekt som råder vid varje given tidpunkt. Men, det är mycket sällan som materialslag i form av entreprenadberg och icke förorenade jord (schaktmassor) samt överskottsmassor och returmassor i form av asfalt och betong inte används förr eller senare. Dessa materialslag är samtliga sådana som samhället använder i stor utsträckning (uppkommer i mycket stora mängder och flöden årligen) som anläggnings- och fyllnadsmaterial framför allt i samband med utvecklingen av städer och infrastruktur. Samtidigt kan det t.ex. i geografier utanför storstäderna ta längre tid än tre år att omsätta nämnda materialslag. Det är enligt Skanskas mening viktigt att lagstiftningen tillåter att upplag av dessa över tid på marknaden omsättningsbara materialslag kan pågå under mer tre år utan att upplagen klassificeras som deponi med konsekvensen att deponiskatt kan inträda.

Den föreslagna tidsgränsen i nya 4 kap. 14 a § i AVF är för kort när det handlar om material som är lämpligt för bygg- och anläggningsändamål. Stora mängder material lämpligt för bygg- och anläggningsändamål kan uppkomma samtidigt i en geografi. Därmed kan det också uppstå behov av att lagra material under en längre tid än tre år för

att på sikt recirkulera materialet som en resurs i samhället. Det kan inte anses vara ett bra och effektivt resursutnyttjande att lägga material användbart för bygg- och anläggningsändamål på deponi av den anledningen att det inte kan återvinnas enligt föreslagna 4 kap. 14 a § AVF inom tre år. Skanska motsätter sig därför förslaget.

Om nya 4 kap. 14 a § AVF ändå skulle implementeras, bör i vart fall ett undantag instiftas för avfall som kan återvinnas för bygg- och anläggningsändamål.

Avsnitt 5. Mekanisk bearbetning, sortering och lagring av avfall som ska återvinnas för byggnads- och anläggningsändamål

Skanska yttrar sig över respektive förslag i avsnitt i underavsnitten 5.1-5.3 nedan. Det finns emellertid vissa övergripande synpunkter avseende förslagen som är gemensamma för de tre avsnitten och som Skanska vill lyfta fram redan här. Dessa är:

- Skanska kan bara instämma i förslagen under förutsättning att regeringen mycket tydligt klargör att det endast är berg, jord m.m. som i det enskilda fallet har bedömts utgöra avfall som ska omfattas av bestämmelserna. Detta för att undvika en tillsyn där berg, jord m.m. per automatik eller i normalfallet ses som avfall.
- Det bör finnas en möjlighet att undanta bl.a. entreprenadberg från kravet på att lagring inte får pågå mer än tre år (se även avsnitt 4 ovan). Detta då det är uppenbart att det i vissa fall är mer miljömässigt att fortsätta lagra än att flytta upplag i onödan. Onödiga transporter till följd av onödiga förflyttningar bör så långt möjligt undvikas. Då det normalt finns avsättning för entreprenadberg, inte minst i storstadsregionerna, kommer det inte uppstå situationer där entreprenadberg lagras längre än nödvändigt.

Avsnitt 5.1. Mekanisk bearbetning av avfall som ska återvinnas för byggnads- eller anläggningsändamål, s. 22-23 och 23-26

Med bl.a. *berg* i nu aktuellt sammanhang kan enligt Skanskas mening inte menas annat än sådant berg som av berörda parter efter losshållning har konstaterats vara oanvändbart eller onyttigt, t.ex. till följd av bristande kvalitet eller innehåll av vissa ämnen *eller* om berget i lagkraftvunnet beslut har konstaterats utgöra avfall efter en behörig myndighets bedömning i det enskilda fallet. I ljuset av detta motsätter sig Skanska generellt att användbart och nyttigt berg klassificeras som avfall oavsett dess härkomst, d.v.s. oavsett om berget uppkommer i samband med tunnel- och vägbyggen eller liknande.

Beträffande den föreslagna ändringen av 29 kap. 41 § MPF vill Skanska framhålla att såvitt avser berg har mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt i målen nr M 718-20, M 528-20 och M 762-20 har klargjort att mekanisk bearbetning av losshållet berg från infrastrukturprojekt i syfte att användas för byggnads- och anläggningsändamål (entreprenadberg) inte omfattas av tillståndsplikt enligt 29 kap. 40 § MPF, även om berget bearbetas (återvinnas) på annan plats än där det har losshållits. Det följer med andra ord av rådande praxis att krossning m.m. av entreprenadberg är en anmälningspliktig verksamhet även om berget bearbetas på annan plats än där det har losshållits. Enligt gällande 29 kap. 41§ MPF är sådan krossning obegränsad i såväl tid som omfattning.

På ett övergripande plan har Skanska svårt att förstå det gjorda urvalet av material i föreslagna 29 kap. 41 MPF jämfört med nya § 29 kap. 49 MPF. Skanska har även svårt att förstå begränsningen i mängder i nämnda förslag.

I ljuset av detta motsätter sig Skanska sig förslaget att ändra 29 kap. 41 § MPF och avråder från implementering. I vart fall måste Skanskas förslag till ändringar beaktas. Dessa redovisas nedan och framgår även på sidan 5 ovan.

Berg och betong

Regeringen anger att man vill minimera risken att avfall lagras utan behandling och flyttas runt mellan lagringsplatser. För att gynna återvinningen bör det i så fall vara fråga om samma mängdgränser (om mängdgränser överhuvudtaget måste föreskrivas) för tillståndspliktig krossning av berg och betong som för tillståndspliktig lagring av samma materialslag.

Betong är i stora mängder undantaget från tillståndsplikt vad avser lagring, då tillståndsplikt föreslås inträda först vid 30 000 ton/år (jfr. nya 29 kap. 49 § 1 MPF). För krossning m.m. av betong inträder tillståndsplikt emellertid redan vid 10 000 ton enligt förslaget (jfr. 29 kap. 41 § 3 MPF). Det föreligger sålunda en icke motiverad skillnad i mängd vad gäller lagring respektive krossning av materialslaget betong. Denna icke motiverade begränsning är anmärkningsvärd då det pågår ett omfattande arbete i bygg- och anläggningsbranschen i syfte att öka inblandningen av använd betong (returbetong) vid tillverkning av ny betong. Betongtillverkning är en anmälningspliktig verksamhet (14 kap. 13 § MPF) om tillverkad mängd överstiger 500 ton per år. Någon tillståndsplikt finns inte föreskriven för betongtillverkning. Om föreslagna ändringar genomförs och returbetong generellt skulle klassificeras som avfall, kommer betongtillverkare emellertid tvingas att tillståndspröva sina betongfabriker om man vill återvinna betong och krossa mer än 10 000 ton returbetong per år i anslutning till betongtillverkningen.

Skanska anser därför att tillståndsplikt för krossning av betong inte bör inträda vid en lägre nivå än för den som gäller för lagring, d.v.s. 30 000 ton (se förslag till revidering av 29 kap, 41 § 1 MPF nedan).

Beträffande berg (som i det enskilda fallet har klassificerats som avfall) är förslaget att 100 000 ton kan lagras på en anmälan (29 kap. 49 § 2 MPF), men för krossning är gränsen satt till 30 000 ton per år (29 kap. 41 § 1 MPF). Även här föreligger sålunda en icke motiverad skillnad i mängd vad gäller lagring respektive krossning av materialslaget berg. Skanskas uppfattning är att nivån för när tillståndsplikt inträder för krossning av berg klassificerat som avfall är för låg i förslaget till nya 29 kap. 41 § MPF. Skillnaden i miljöpåverkan mellan att krossa berg som är klassificerat som avfall och berg som inte är klassificerat som avfall är ingen eller i vart fall bara mycket liten. Nu aktuell fråga kan och bör jämföras med krossning m.m. av berg som inte är avfall med regleringen i 4 kap. 6 § MPF. I detta lagrum föreskrivs inte någon mängdbegränsning. Lagstiftaren har med andra ord ansett att krossning m.m. av berg inte är förenad med sådan påverkan att det föreligger behov att begränsa sådana verksamheter beträffande mängd.

Mot denna bakgrund anser Skanska att det vare sig är motiverat eller rimligt att föreskriva tillståndsplikt för krossning m.m. av berg som har klassificerats som avfall. I vart fall bör

inte tillståndsplikt för krossning m.m. av berg inträda vid en lägre nivå än för den som gäller för lagring, d.v.s. 100 000 ton.

Med beaktande av ovanstående vad gäller berg och betong och för det fall en ny 29 kap. 41 § MPF skulle implementeras, föreslår Skanska att första (1) punkten i lagrummet formuleras enligt följande:

*1. Avfallet är berg, **betong** eller jord och den tillförda mängden avfall i form av berg är **100 000 ton, betong 30 000 ton** och jord 30 000 ton per kalenderår.*

Asfalt

Förslaget till nya 29 kap. 41 § MPF tar specifikt upp avfall i form av berg, jord och icke-förorenad jord (punkten 1 och 2). Avfall i form av asfalt tas inte upp i förslaget. Krossning m.m. av asfalt får därför ingå i begreppet "andra fall" i punkten 3. Därmed innebär förslaget till nya 29 kap. 41 § MPF att tillståndsplikt för krossning m.m. av asfalt inträder redan vid 10 000 ton per år.

Skanska ställer sig mycket frågande till att det införs en tillståndsplikt för krossning m.m. av asfalt redan vid så låga mängder som 10 000 ton per år och efterfrågar ett klargörande från regeringen varför tillståndsplikt är tänkt att inträda för uppbruten asfalt redan vid denna låga mängd.

Skanskas ifrågasättande ska ses i ljuset av att om uppfräst eller uppbruten asfalt betraktas som ett avfall kommer förslaget till nya 29 kap. 41 § MPF att kraftigt försämra och försvåra möjligheten till återvinning av asfalt vid tillverkning av ny asfalt. När återvunnen asfalt används som insatsvara i nytillverkad asfalt behövs en mindre andel bitumen. Bitumen härrör från en ändlig naturresurs varför det finns starka skäl för att inte försämra eller försvåra återvinningen av asfalt.

Tillverkning av asfalt är en anmälningspliktig verksamhet (14 kap. 17 § MPF). Om föreslagna ändringar genomförs och uppfräst/uppbruten asfalt generellt skulle klassificeras som avfall, kommer i princip alla asfalttillverkare tvingas att tillståndspröva sina verksamheter, om de fortsatt vill producera med en hög andel återvunnen asfalt i nytillverkningen. Med nya moderna asfaltverk finns stora möjligheter till en hög återvinningsgrad, men om återvinningen av asfalten försvåras genom tillståndsplikt enligt ovan kommer denna möjlighet kanske inte nyttjas eller i vart fall försvåras. Följaktligen motverkar förslaget till nya 29 kap. 41 § en effektiv användning av uppfräst/uppbruten asfalt som resurs.

Mot denna bakgrund anser Skanska att det vare sig är motiverat eller rimligt att föreskriva tillståndsplikt för krossning m.m. av uppbruten asfalt som har klassificerats som avfall. I vart fall bör inte tillståndsplikt inträda vid en lägre nivå än 100 000 ton.

Med beaktande av ovanstående och för det fall det skulle implementeras en ny 29 kap. 41 § MPF, föreslår Skanska att också asfalt regleras särskilt i den första (1) punkten i lagrummet och att det formuleras enligt följande:

1. *avfallet är berg, betong, jord eller **asfalt** och den tillförda mängden avfall i form av berg är 100 000 ton, betong 30 000 ton, jord 30 000 ton och **asfalt 100 000 ton per kalenderår.***

Särskilt om förslaget till tidsbegränsning om två år i 29 kap. 41 § 2 MPF

Enligt rådande praxis är krossning m.m. av berg klassificerat som avfall är obegränsad i såväl mängd som tid. Med hänvisning till att berg är ett naturligt material, att bearbetning sker med försiktighet under tillsynsmyndighetens kontroll samt att platser för bearbetning bestäms efter tillsynsmyndighetens prövning, saknas skäl för att begränsa bearbetningen av berg i såväl tid som mängd. Det är snarare en förutsättning för att kunna klara av hanteringen av berg från t.ex. stora infrastrukturprojekt i tätbebyggda områden att bearbetningen av berg *inte* begränsas vare sig i mängd eller tid. I stället för att schabloniseras genom ändrade regleringar i 29 kap. 41 § MPF kan förväntade störningar på ett tillfredsställande sätt förebyggas och kontrolleras genom tillsynsmyndigheternas prövning och kontroll efter anmälan från verksamhetsutövaren.

Det bör enligt Skanskas mening från det offentliga sida också övervägas att ha en flytande bedömning av hur lång tid en verksamhet kan undantas från anmälnings- eller tillståndskrav för att inte skapa onödig belastning på prövningsmyndigheter för de verksamheter som kan pågå längre än två år.

För det fall det ändå skulle anses finnas skäl att implementera förslaget till ny 29 kap. 41 § 2 MPF, så invänder Skanska mot att den i mängd obegränsade bearbetningen av berg begränsas till två år. Skanska förstår inte den föreslagna begränsningen om just två år. Den förefaller inte vara underbyggd på annat än påståendet att "*Om verksamheten ska pågå under längre tid motiverar effekterna på omgivningen tillståndsplikt*". Denna vaga motivering är inte förenlig med vad som också anförs om att "*Störningarnas omfattning kan antas bero mer på verksamhetens omfattning, hur avfallet hanteras och platsen där verksamheten bedrivs [...]*". Det sistnämnda speglar hur prövningen av miljöfarlig verksamhet ska ske enligt rådande rättstillämpning, d.v.s. med beaktande av samtliga relevanta omständigheter i det enskilda fallet.

Sammantaget invänder Skanska mot att det införs en sådan långtgående begränsning som tvåårsförslaget de facto innebär baserat på en motivering som får uppfattas som ett vagt tyckande. För det fall en tidsbegränsning ändå måste införas hemställer Skanska att begränsningen bestäms till i vart fall *tre år*, då en sådan begränsning om tre år redan är accepterad i gällande lagstiftning (jfr. bl.a. deponeringsreglerna i 15 kap. 5 § och 6 § miljöbalken).

På ett principiellt plan och för en effektiv cirkulär hantering av aktuella materialslag anser Skanska att tiden måste kunna sträckas ut längre än tre år utan att det föreligger några uppenbara miljö- eller hälsorisker med det (jämför avsnitt 4 ovan).

Sammanfattningsvis anser Skanska att tidsbegränsning i 29 kap. 41 § 2 MPF i vart fall bestäms till tre år. Skanska anser sålunda att punkten måste formuleras enligt följande:

2. *avfallet är berg eller icke-förorenad jord och behandlingen pågår under en period om högst **tre år.***

Avsnitt 5.2. Sortering av avfall som ska återvinnas för byggnads- eller anläggningsändamål, s. 22-23, 26-28

Skanska motsätter sig förslaget till ändring av 29 kap. 43 § MPF och avråder från implementering såvida inte Förslaget förtydligas med uppgift om under vilka förutsättningar och med vilken eller vilka metoder där sortering av jord sker på ett sätt som inte utgör mekanisk bearbetning enligt 29 kap. 40 och 41 §§ MPF. Den tydligheten saknas i förslaget, vilket riskerar att leda till oförutsägbar tillämpning av bestämmelsen. Idag anges bara i författningskommentaren att ”om sortering sker genom siktning omfattas verksamheten istället av 40 eller 41 §”.

I skälen för förslaget anger regeringen att ”jord kan (dock även) sorteras på ett sätt som inte är mekanisk bearbetning”. I skälen för Förslaget lämnas emellertid inte någon förklaring till vilken eller vilka sorteringsmetoder som avses och som därmed inte utgör en mekanisk bearbetning.

Skanska anser å sin sida att alla sorteringsmetoder som inkluderar maskinell utrustning så som harpning, sållning och sortering med hjälp av grävmaskin är att anse som sortering genom mekanisk bearbetning.

Avsnitt 5.3. Lagring av icke-farligt avfall som en del av insamling, s. 22-23, 28-29

Skanska instämmer delvis i den föreslagna författningsändringen. För det fall en ny 29 kap. 49 § ska implementeras föreslår Skanska en ändring av den första (1) punkten enligt nedan.

Skanska anser det positivt att mängden avfallsklassificerat berg som får lagras som en del av att samla in det genom en anmälan höjs från 30 000 ton till 100 000 ton. En förhöjd mängdnivå underlättar för de anläggningar där avfallsklassificerat berg lagras i avvaktan på ett återvinningsförfarande som kommer att utföras på annan plats än där lagringen sker. Principiellt anser Skanska emellertid att det inte finns några miljö- eller hälsorelaterade skäl för att införa en mängdbegränsning som överstiger 100 000 ton.

Skanska anser det negativt att mängden avfallsklassificerad asfalt som får lagras som en del av att samla in det genom en anmälan sänks från 30 000 ton till 10 000 ton då denna sänkning motverkar återvinningen av asfalt. I likhet med vad som anges avseende lagring av betong och icke-förorenad jord i Förslaget, har även lagring av asfalt en begränsad effekt på den plats där den lagras och i omgivningen. Det föreligger därför inte miljömässiga skäl att i en ny 29 kap. 49 § MPF frångå dagens ordning där det inte görs någon skillnad avseende mängd mellan avfallsklassificerad jord, betong eller asfalt.

Med beaktande av ovanstående och för det fall det skulle implementeras en ny 29 kap. 49 § MPF, föreslår Skanska att också asfalt regleras särskilt i den första (1) punkten i lagrummet enligt följande:

*1. mer än 10 ton, men högst 30 000 ton betong, **asfalt**, icke-förorenad jord och annat icke-förorenat naturligt förekommande urschaktat material.*

Beträffande lagring av icke-farligt avfall som inte är icke-förorenad jord motsätter sig Skanska förslaget om ändringen i 29 kap 49 § MPF, som innebär att sådan jord, vilken är

tänkt att användas för återvinning i anläggningsändamål, begränsas från dagens 30 000 ton till 10 000 ton. Detta innebär i praktiken en kraftig begränsning av möjligheterna att återvinna lätt förorenad jord (schaktmassor) för bygg- och anläggningsändamål. Förslaget kommer i första hand drabba medelstora och stora projekt där anmälan om lagring och återvinning är både en effektiv och hanterbar administrativ åtgärd för verksamhetsutövaren samtidigt som projekten står under det offentliga tillsyn.

Med beaktande av ovanstående och för det fall det skulle implementeras en ny 29 kap. 49 § MPF, föreslår Skanska att lätt förorenade jordar på lämpligt sätt inkluderas i i den första (1) punkten i lagrummet med en begränsning om mer än 10 ton men högst 30 000 ton.

Avsnitt 6. Undantag från tillstånds- och anmälningsplikt för viss användning av massor för anläggningsändamål, s. 29-33

Skanska instämmer delvis i föreslagna författningsändringar i bl.a. 1 kap. 15 § AVF, men avråder samtidigt från implementering om ändringarna inte kompletteras med klagöranden, vägledning och revidering av andra författningsförslag i enlighet med vad som redovisas nedan.

Skanska ställer sig frågande till att icke-förorenad jord eller annat icke-förorenat material ska klassificeras som avfall när det är tänkt att jorden eller materialet ska återanvändas på eller i anslutning till den plats där schaktningen utfördes. Skanska ställer sig frågande till om det verkligen kan anses finnas ett kvittblivningsintresse avseende jorden eller materialet i sådana fall (jfr. avfallsdefinitionen i 15 kap. 1 § miljöbalken).

Skanska påminner här om EU-kommissionens vägledning² till avfallsdirektivet (2008/98/EG) där bakgrunden till nu aktuellt undantag är att det allmänt har ansetts olämpligt att låta avfallsreglerna omfatta den här typen av material, *även* om det finns ett kvittblivningsintresse. Eftersom avfallsdirektivet är ett minimidirektiv får medlemsstaterna införa mer långtgående regler. Detta har Sverige gjort i miljöprövningsförordningen genom att behandling av sådana massor som undantas i avfallsdirektivet i viss utsträckning omfattas av krav på tillstånd eller anmälan (se 29 kap. 22, 42, 43, 69 och 70 §§ MPF).

Regeringen motiverar nu förslaget undantag med att det ökar tydligheten om när anmälan krävs eftersom det inte blir avgörande om massorna klassas som avfall eller inte. Det anges vidare att bedömningen är att undantagen kommer att leda till färre anmälningar vilket skulle ge en besparing till kommunerna. Dessa motiv får anses vara av underordnad betydelse då det är tveksamt om materialslagen överhuvudtaget utgör avfall enligt avfallsdefinitionen.

I syfte att minska avfallsmängder och främja cirkularitet är det enligt Skanskas mening lämpligare om nu aktuell jord och material inte klassificeras som avfall överhuvudtaget. Skanska motsätter sig därför som utgångspunkt det föreslagna undantaget.

I händelse av att icke-förorenad jord eller annat icke-förorenat material ändå ska betraktas som avfall har Skanska inte något att invända mot det föreslagna undantaget och att det implementeras. Denna inställning gäller bl.a. under förutsättning att det i vägledning

² Guidance document on the Waste Framework Directive.

tydliggörs att berg- och jordmassor som losshålls eller schaktas ur och som kan användas på samma plats inte utgör avfall.

Skanska ser också en risk att undantaget, som föreslås i bl.a. 1 kap. 15 § AVF, i kombination med långtgående begränsningar i 29 kap. 41 § och 49 § MPF skulle kunna driva utvecklingen mot en ökad kvittblivning av massor inom projekt. Förslaget riskerar med andra ord medföra en situation där det kan anses vara lättare att lämna massor i ett vägområde istället för att försöka hitta avsättning för materialet hos en tillståndsgiven avfallsanläggning. Det kan i sig minska tillgången till kvalitativa överskottsmassor på marknaden. Det är Skanskas uppfattning att massor som har ett ekonomiskt värde måste kunna nyttiggöras i samhället, d.v.s. utanför projektet inom vilket det losshålls eller urschaktas. Detta samtidigt som det ska finnas möjlighet att hantera uppkomna massor inom projekt på ett effektivt sätt. Det får inte skapas ett system där dessa möjligheter hindras eller motverkas på bekostnad av varandra. Mot denna bakgrund är det av vikt att mängdbegränsningarna i 29 kap. 41 § och 49 § MPF i vart fall utökas i enlighet med Skanskas förslag ovan (se avsnitt 5.1).

För att effektivt och säkert kunna återvinna icke-förorenad jord i anslutning till den plats materialet schaktades ur ser Skanska också ett behov av förtydligande angående vad som är en rimlig nivå av påverkan från diffusa utsläppskällor samt hantering av jorden. Vanligt förekommande är t.ex. förorening av PAH i stadsmiljöer samt oljekolväten i form av tyngre alifater från hantering med arbetsmaskiner och fordon. Ett förtydligande om vilka halter, t.ex. jämfört dagens MRR för PAH och KM för oljekolväten, som anses motsvara acceptabla nivåer från diffusa utsläpp och hantering är önskvärt. Det finns även fler ämnesgrupper med diffus spridning i stadsmiljö som kan vara relevanta att inkludera, t.ex. PCB.

Enligt Förslaget ska undantaget gälla när det är *säkerställt* att materialet kommer att användas i sitt naturliga tillstånd för anläggningsändamål "i anslutning till" den plats där schaktningen utfördes. Skanska anser att det är viktigt att vad som ska anses som "säkerställd användning" inte begränsas i tid (t.ex. 3 år). Detta eftersom genomförandetiden för ett projekt kan sträcka sig under många år och massorna som uppkommit i början av ett projekt kan behövas i samband med att ett närliggande projekt avslutas. Skanska anser också att det är viktigt att det klargörs vad som avses med "i anslutning" till för att undvika en oförutsägbar tillämpning av bestämmelsen.

Avsnitt 7. Förtydligande i koderna om behandling av animaliskt avfall, s. 33-34

Skanska har inget att invända mot Förslaget.

Avsnitt 8. Försiktighetsmått om hur mycket avfall som får lagras i samband med behandling. s. 34-35

Skanska instämmer med förslaget under förutsättning att det i vägledning till ny 25 d § och 27 a § FMH mycket tydligt ges möjlighet för tillsynsmyndigheten att acceptera högre mängder i föreläggande om försiktighetsmått än vad som verksamhetsutövaren de facto kan redovisa i samband med en anmälan om behandling av avfall. Detta eftersom det i många fall är svårt för verksamhetsutövaren att över tid kunna förutse vilka mängder av olika materialslag som kan uppkomma på marknaden i området och hur lång tid materialen

kan behöva lagras innan behandling och innan det finns avsättning för dem på marknaden efter återvinning.

Exempelvis kan man i mindre tätbefolkade delar av landet behöva lagra material (t.ex. asfalt, betong, schakt och berg, tegel) längre tid innan det är ekonomiskt motiverat att ta dit en kross för att bearbeta materialet på grund av att materialflödet är lågt. Det förekommer också att avsättningen tillfälligt i vissa perioder kan vara lägre än tillförseln, trots att avsättningen på längre sikt är säkrad. Under dessa förhållanden är en förutsättning för den cirkulära hanteringen att materialen kan lagras en längre tid.

Avsnitt 9. Ordförklaringar i miljöprövningsförordningen. s. 35-36

Skanska har inget att invända mot Förslaget.

Avsnitt 10. Ekonomisk säkerhet för anmälningspliktiga verksamheter. s. 36-40

Skanska anser att tanken med ekonomisk säkerhet för anmälningspliktiga verksamheter i grunden är god som ett verktyg för att försvåra för oseriösa aktörer.

Skanska motsätter sig dock förslaget och avråder från implementering eftersom det inte kan uteslutas att regeln utan tydlig vägledning kan medföra konkurrenspåverkande effekter. Dessutom behöver införandet av en bestämmelse om ekonomisk säkerhet för anmälningspliktiga verksamheter vara förenad med en mycket tydligare vägledning också i andra frågor innan implementering kan ske (se vidare nedan).

Skanska noterar att staten, kommuner, regioner och kommunalförbund föreslås vara undantagna från den föreslagna regeln. För det fall implementeringen skulle ske, påminner Skanska om att det i vägledning bör tydliggöras att enligt viss praxis omfattas inte bolag som utgör en självständig juridisk person av det undantag som föreskrivs för staten, kommuner, regioner och kommunalförbund i 16 kap. 3 § MB.³ Det bör i vägledning därför tydliggöras att statliga, kommunala bolag m.fl. i form av självständiga juridiska personer inte omfattas av undantaget i förslaget till ny 26 kap. 10 a § MB.

Utan sådan vägledning skulle en bestämmelse om ekonomisk säkerhet för anmälningspliktiga verksamheter kunna få oönskade effekter då det kan uppstå en osund konkurrens mellan t.ex. kommunala bolag som bedriver återvinningsverksamhet, vilka utan tydlig vägledning skulle kunna undgå att behöva ställa säkerhet, och privata bolag som bedriver samma typ av verksamhet. Undantaget får i sådant fall till följd att de anmälningspliktiga verksamheter som drivs av t.ex. en kommun inte behöver bära de kostnader som hör samman med en ekonomisk säkerhet. Det i sin tur innebär att dessa aktörer skulle kunna ta emot avfall till en lägre avgift och samtidigt förädla och sälja ut återvunna produkter till ett lägre pris än en privat aktör som bedriver samma verksamhet. Det kan skapa en osund konkurrenssituation där privata aktörers verksamhet riskerar att lida finansiell skada. Sådana potentiella och oönskade effekter är inte i tillräcklig grad utredda i Förslaget. Skanska motsätter sig därför förslaget om ekonomisk säkerhet för anmälningspliktiga verksamheter i avvaktan på utredning om förslagets konkurrenspåverkande effekter.

³ Se bl.a. Växjö tingsrätts, miljödomstolen, dom 2009-08-26 i mål nr M 537-09 (bl.a. bilaga till MÖD 2010:15).

Vidare konstateras Skanska att det i Förslaget anges att ett alternativ till att införa en möjlighet att ställa krav på en ekonomisk säkerhet, skulle vara att göra fler verksamheter, som idag är anmälningspliktiga, tillståndspliktiga. Skanska erinrar här om att det redan är en olycklig och oönskad konsekvens av Förslaget att idag anmälningspliktiga verksamheter i högre grad kommer att omfattas av tillståndsplikt till följd av Förslaget.

Skanska efterlyser också vägledning avseende hur säkerheterna ska utformas med avseende på belopp. Det bör t.ex. förtydligas att alla avfallslag inte rimligtvis ska omfattas av samma säkerhetsbelopp. En ekonomisk säkerhet som baseras på en areal eller liknande kan också slå väldigt fel, särskilt om avfallet som anläggningen hanterar är icke-förorenad jord, berg eller andra naturligt förekommande material. Hantering av inert avfall bör rimligtvis inte påföras någon eller i vart fall mycket små ekonomiska säkerhetsbelopp.

Därutöver anser Skanska att en bestämmelse om ekonomisk säkerhet för anmälningspliktiga verksamheter bör förenas med ett föreskrivet maximalt belopp med vilket tillsynsmyndighet får förelägga verksamhetsutövare att ställa säkerhet.

Avsnitt 11. Skyndsamhet vid brottsmisstanke. s. 41

Skanska instämmer i förslaget.

Avsnitt 12. Sanktioner för överlämning av avfall till obehörig mottagare. s. 41-46

Skanska motsätter sig förslaget och avråder från implementering av den nya straffbestämmelsen i 29 kap. 9 § 15 eftersom förutsättningarna för en avfallslämnare att kunna kontrollera, bedöma och förstå en mottagares tillstånd eller anmälan är för bristfälliga.

Beträffande vägledning vad gäller nya 29 kap. 9 § 15 MB framhåller regeringen att "*kontrollen ska göras på ett sätt som skäligen kan begäras*". Vad som skäligen kan begäras "*bör kunna variera med situationen*". T.ex. bör inte ansvar utkrävas om under sökning har gjorts för mindre än tre månader sedan. I etablerade avtalsförhållanden bör det räcka med kontroll en gång per kalenderår, om inte omständigheterna föranleder annat. Någon ytterligare vägledning lämnas inte. Det saknas med andra ord bl.a. vägledning om vad avfallslämnaren ska kontrollera utöver förhållandet att mottagaren har tillstånd eller gjort anmälan. Detta trots att det är fråga om införandet av en straffbestämmelse.

Mottagares tillstånd är i regel svårare att kontrollera och bedöma än transportörers tillstånd, både avseende omfattning och huruvida tillstånden fortsatt är giltiga. T.ex. kan det rimligtvis inte falla på avfallslämnaren att kontrollera om den mängdbegränsning, som normalt finns i mottagarens tillstånd (ex. max 10 000 ton per kalenderår), överskrids eller inte. Transporttillstånden är också tydligare i vad som omfattas, då avfallskoder används för att precisera vad som omfattas om det inte gäller alla typer av avfall eller farligt avfall. Vid en jämförelse med tillstånd för transport av farligt avfall, som har en förhållandevis kort giltighetstid, kan tillstånd för mottagare (mottagande anläggningar) vara mycket gamla. Sådana tillstånd kan vara över 20 år och innehålla verksamhetskoder som inte längre är omnämnda i miljöprövningsförordningen. Mot denna bakgrund är det av stor vikt att regeringen klargör vad som krävs av avfallslämnaren för att uppfylla kraven i 5 kap. 18 AVF och på sätt undvika straffansvar.

Situationen skulle vara en annan om det exempelvis fanns en databas över mottagare och deras tillstånd och anmälningar, liksom den för transportörer (<https://www.kontrolleraavfallstransportorer.se/>).

Situationen skulle också förbättras om det var tydligare till vilken myndighet avfallslämnare kan vända sig för specifika frågor om mottagare och deras tillstånd och anmälningar. Enligt rådande system hanteras tillstånd och anmälningar av 21 olika länsstyrelser och 290 kommunala tillsynsmyndigheter (varav vissa är sammanslutna i miljöförbund). Skanskas hållning är att det ska vara lätt att göra rätt. Idag är det tyvärr svårt.

Mot denna bakgrund avråder Skanska från implementering av straffbestämmelsen i 29 kap. 9 § 15 MB om det inte klargörs klart att avfallslämnaren för att undvika straffansvar har att:

- i) med vissa angivna intervall kontrollera att mottagaren innehar tillstånd eller har gjort anmälan för att ta emot aktuella avfallslag, *varken mer eller mindre*, och;
- ii) tillse att det upprättas och bibehålls en databas eller liknande över mottagare och deras tillstånd och anmälningar liksom den för transportörer av farligt avfall.

I anslutning till ovanstående noterar Skanska också följande vilket bör kommenteras särskilt. Enligt förslaget så har *"inte bara den som bedriver en olaglig verksamhet kan bli ansvarig för denna utan att även den som slutit avtal eller annan överenskommelse med den olagliga verksamheten har ett ansvar för vad som händer i verksamheten"* (Skanskas understrykning). Kontroll huruvida en avfallsmottagare inte bedriver en olaglig verksamhet, dvs. har korrekta anmälningar/tillstånd, är möjlig under förutsättning att det offentliga skapar förutsättningar för sådan kontroll (t.ex. genom tillhandahållande av databas). Däremot kan den administrativa bördan bli omfattande eftersom Förslaget förefaller förutsätta att kontroll av anmälan/tillstånd ska ske minst var tredje månad alternativt varje år vid etablerade avtalsförhållanden om den som lämnar avfall ska undgå ansvar. Formuleringen om att den som slutit avtal med en avfallsverksamhet även *"har ett ansvar för vad som händer i verksamheten"* är olämplig och medför stora risker för en avfallsproducent, särskilt eftersom det i förslaget inte görs någon närmare förklaring vad som avses. En avfallsmottagare kan ha korrekta och gällande beslut, men ändå missköta verksamheten vilket, så som förslaget är utformat, kan innebära ansvar för den som lämnat avfallet. Det är inte rimligt att den som lämnar avfall till en mottagare ska behöva utöva tillsyn över mottagaren så att denne bedriver sin verksamhet i enlighet med beslut/tillstånd. Det uppgiften faller på tillsynsmyndigheten, inte avfallslämnaren. I författningskommentaren till den aktuella bestämmelsen finns inte formuleringen om *"vad som händer i verksamheten"* med, men oavsett så bör den ändå tas bort ur Förslaget alternativt måste det förtydligas att en avfallslämnare inte ansvarar för att fortlöpande kontrollera driften av en mottagares anläggning.

Avsnitt 13. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser s. 46-47

Beträffande *övergångsbestämmelser*, så motsätter sig Skanska förslaget och avråder från implementering eftersom två år är en för kort tid för anmälningspliktiga verksamheter att söka tillstånd på. Tiden bör vara minst tre år.

Beträffande *ikraftträdandebestämmelser* så ställer sig Skanska mycket frågande till att föreslagna förändringar på förordningsnivå är tänkta att träda i kraft endast två veckor efter det att remissvaren ska ha kommit regeringen tillhanda.

Hur menar regeringen att två veckor är en tillräcklig tid för regeringen att gå igenom, analysera, beakta och göra förändringar utifrån de remissvar som har kommit in?

Den anmärkningsvärt korta tiden från slutdatum för remissvar till ikraftträdande skickar en tydlig signal om att regeringen inte är intresserad av en dialog kring nu aktuella regeländringar. Detta trots att författningsförslagen i stor omfattning påverkar och försvårar vardagen för seriösa aktörer i på ett icke önskvärt sätt samtidigt som de inte främjar en effektiv användning av avfall som resurs.

Avsnitt 14. Konsekvensutredning, s. 47-60

Övergripande

Som framgått ovan motsätter sig Skanska i huvudsak föreslagna författningsändringar och avråder från implementering eftersom de motverkar en cirkulär ekonomi och försvårar återvinning av bl.a. jord och berg som har klassificerats som avfall. Förslaget försvårar även återvinning av betong och asfalt (se särskilt avsnitten 5.1-5.3) ovan.

Avsnitt 14.7

Skanska saknar en bedömning av kostnader för tillståndspliktiga verksamheter som kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Avsnitt 15. Författningskommentar, s. 60-76

Skanska synpunkter och förslag vad gäller vägledning, inklusive vägledning i författningskommentarer, har redovisats i avsnitten ovan. I tillägg till detta vill Skanska anföra följande.

Förslaget till förändring i 25 d § FMH

Skanska anser att det är mycket bra att det tydliggörs att "*om behandlingen innebär att avfallet upphör att vara avfall finns inget behov av att lagra avfall efter behandlingen*". Detta bör även tydligt framgå i författningskommentaren till den aktuella bestämmelsen.

Sanktioner för överlämning av avfall till obehörig mottagare

Skanska anser att det i författningskommentaren till bestämmelsen om sanktioner för överlämning av avfall till obehörig användare, ska klargöras att i fall där det har bedömts att behandling av avfallet innebär att avfallet upphör att vara avfall, så finns det inget krav för avfallslämnaren att kontrollera att mottagaren av materialet har tillstånd eller gjort anmälan för hantering av det material som inte längre klassificeras som avfall.

Övrigt

I övrigt instämmer Skanska med det förslag avseende vandelsprövning för avfallsverksamheter som Sveriges Kommuner och Regioner framför på sidan 5 i sitt yttrande daterat 2021-04-23 (SKR dnr. 21/00150).

För Skanska Sverige AB och Skanska Industrial Solutions AB

Malmö den 14 maj 2021

Mathias Lindqvist
Bolagsjurist